

## JIČÍN

## 1. Jan Kubín

1. Bystrooký a ti ostatní 21 — 2. Princezna Parádyje 24 — 3. Pepík a Frantík 28 —  
 4. Váša sirotek 31 — 5. Jakoubek 36 — 6. Libuška 41 — 7. Čerti ve mlýně 42 —  
 8. Fajfka, pytel a housle 43 — 9. Jak se Franta učil bát 44 — 10. Hastrman kramářem  
 47 — 11. Hastrman jako koňský handlír 48 — 12. Pleuče či plevec 48 — 13. Velíš 49  
 — 14. Roleta 49 — 15. Henkst 50 — 16. Starý legruta 50 — 17. Žid na statku 51 —  
 18. Prase a nebožtík 51

## 2. Anna Kulíčková

19. Tři jablka 52 — 20. Silný Honza 53 — 21. Voda zdraví, krásy, čerstvosti 54 —  
 22. Rohatá princezna 56 — 23. Jak Vítek dobyl princezny 60 — 24. Labuť—princezna  
 62 — 25. Jeníček a Mařenka 66 — 26. Pták mluvící 69 — 27. Jak princezna strašila 72  
 — 28. Honza u čarodějnice 72 — 29. Jak se Ferda naučil kouzelnictví 74 — 30. Van-  
 drák a princezna Amálka 75 — 31. Ještě tři jablka 76 — 32. Slavný Honza 78 —  
 33. Ježek princem 81 — 34. Vodní panna 82 — 35. Čarodějné ryby 83 — 36. Dva  
 bratři fořti 83 — 37. Tři sta naráz zabil! 86 — 38. Proutek rozmarýnový 88 — 39. Řez-  
 ník Dobiáš 92 — 40. Baba nad čerta 95 — 41. Sesano Sesano 96 — 42. Jak dostal  
 Pepek hospodu 98 — 43. Jak Ferda nabyl bohatství 99 — 44. Jak hlídal krejčí mrtvého  
 kmotra 100 — 45. Léčivý kořínek 101 — 46. Krakonoš a chudá babička 102 —  
 47. Krakonoš vytrestal krejčího 102 — 48. Krakonoš vytrestal vozku 104 — 49. Pán  
 Ježíš a sirotek 104 — 50. Petr Pánembohem 105 — 51. Houby 105 — 52. Tři noclehy  
 Pána Ježíše 106 — 53. Co není pravda! 107 — 54. Služba o nos 109 — 55. Tři  
 facky 111 — 56. Jak se Honza vyučil raubířem 112 — 57. Jak se Honza vyučil zlodě-  
 jem 115 — 58. Michalovy šarže 118 — 59. Chalupník Tajfl 120 — 60. Strašák 123  
 — 61. Učitel a Káča z fary 125 — 62. Pálený čeledín 126 — 63. Ještě hloupější žena  
 127 — 64. Babská rada 129 — 65. Vencovo štěstí 130 — 66. Paní mistrová již umí  
 německy 130 — 67. Svoboda 131 — 68. Vejce na hříbata 131

## PODHRADÍ

## 1. Rozálie Vaňoučková

69. O Popelce 135 — 70. Třetí pozdravení 137 — 71. Dva vandrovní 137 — 72.  
 Hastrman 138 — 73. Kupcova dcera 139

## 2. Marie Vaňoučková

74. Pohádka o Popelce 140



## ROBOUSY

Františka Vitvarová

75. Aninka Popelkou 147

## DOUBRAVICE (POD TÁBOREM)

Vypravovatelka nejmenována

76. Hastrman 151 — 77. Černý pes 151 — 78. Štvánata 151

## BRADA

Františka Kocourková

79. Dva zámky 155 — 80. U krále černokněžníka 158 — 81. Princ Vatik 161 — 82. Adámek a Bělínka 164 — 83. Janeček 168 — 84. Kačička 171 — 85. O krásné Florince 175 — 86. Prašiváček 177 — 87. Lakomec a čert 181 — 88. Stvoření čertova syna 183 — 89. Jak čert stloukl máslo 184 — 90. Diblík a šotek 184 — 91. Hastrmánek a tatrmánek 185 — 92. Žába—hastrman 185 — 93. Čaroděje 186 — 94. Necky 186 — 95. Mezník 188 — 96. Vaněk a Staněk 188 — 97. Potěh 189 — 98. Ševcův sen 190 — 99. Honza 190 — 100. Jak se stal Honza púlmistrem 191 — 101. Jak se naučil Martin německy 193 — 102. Z doby roboty 194 — 103. Zpověď 194 — 104. Jak babička zaříkávala 195

## HORNÍ LOCHOV

Josef Kazda

105. Pelíškův most 199 — 106. Rýbrcoul 200 — 107. Hastrman v Lomnici 200 — 108. Jak zatopili hastrmanu 201 — 109. Strašidlo 201 — 110. Jak sedlák strašil 202 — 111. Jak dostal Honza Kačenku 203 — 112. Poutník Vondra 206

## SOBOTKA

1. František Hortlík

113. Honza a těžká služba 209 — 114. Tambor 212 — 115. Raubrhejtman jako ženich 214

2. Václav Hortlík

116. Honza čarodějníkem 216 — 117. Beránek, ubrousek a hůl 218 — 118. Krajánek a čert 220 — 119. Kočička, pejsek a kohoutek 222 — 120. Umrlec 223 — 121. Hastrman 223 — 122. Krvavé vajíčko 224 — 123. Sázka o nos 225 — 124. Rytíř Duhon z Lesohradu 226



### 3. Petronila Zajícová (Zajčka)

125. Čarodějnice 228 — 126. Divoké ženky 228 — 127. Duch 228 — 128. Hastrman a vodník 228 — 129. Meluzína 229 — 130. Holdegrón 229 — 131. Uřknutí 229

## ČÁLOVICE

### Jindřich Brixí

132. Beránku, otřes se! 233 — 133. Pálený švec 235 — 134. Venda a jeho tovaryši 236 — 135. Mezi loupežníky 239 — 136. Jiřík a princezna—holubice 240 — 137. Zakletá princezna 243 — 138. Kuchař Jiříček 244

## MALECHOVICE — PÍSEK

### Petr Valtr

139. Černá děvka 251

## MLADÁ BOLESLAV

### Štěpán Hiller

140. Thaky žid! 255 — 141. „Do lepší společnosti“ 255 — 142. Vztekly řezník 256 — 143. Na exekuci 256 — 144. Jetel 256 — 145. Holíč Mazánek 257 — 146. Balón 258 — 147. Kyjóněk 258

## NEUBERK

### Josef Topořík

148. Tři bratři 261 — 149. Jak se farář rozzlobil v nebi 269 — 150. Kmotr Dareba 269

## KNĚŽMOST

### 1. Kateřina Chvátalová

151. Jak Jozífek dostal princeznu 279 — 152. „Žena z mena, né z milena“ 282 — 153. Doktorství za kmotrovství 284 — 154. Honza králem 286 — 155. Hůl bambitka 289 — 156. Skalní poklad 291 — 157. Nevěsta loupežníková 293 — 158. Hastrman za koně 295 — 159. Hastrman tanečníkem 295 — 160. Hastrman prohnal dědečka 295

### 2. Václav Jiráček

161. Kočičí sněm 296 — 162. Ouřek 296



### 3. Marie Maixnerová

163. Lucerna 298 — 164. Světluška 300 — 165. Jak Honza pásal zajíce 301 — 166. Splašení ševci 302 — 167. Petr Pánembohem 303 — 168. Hádanky 303

### 4. Karel Nejedlý

169. Dibloch 306 — 170. Rytíř Černý 306 — 171. Mladý Budovec 307

## SUHROVICE

### Josef Janeček

172. Světýlka 311 — 173. Divoké ženy 311 — 174. Hastrman 312

## NOVÁ VES (U BRANŽEŽE)

### 1. Josef Šlambor

175. Pták zpěvák 315 — 176. Sluníčko a Hvězdička 318 — 177. Bohumil 321 — 178. Švec a čert 325 — 179. Král Jiřík 326 — 180. Ovčák a Matěj 328 — 181. Bohuslav a princezna 331 — 182. Krejčí—hrdina 332 — 183. Honza a dcera čarodějníková 334 — 184. Smělý Honza 336 — 185. Kačenka a loupežníci 337 — 186. Strach 338 — 187. Kominík v kamnech 339 — 188. Sázka o hospodu 339

### 2. Václav Špalek

189. Zjevení v lese 340 — 190. Jiné zjevení v lese 340

### 3. Jan Tůma

191. Pán na makovém šimlu 341 — 192. Ženské zjevení 341 — 193. Strašidlo ve Studence 342 — 194. Ohnivý sud 342 — 195. Umrličí truhla 343 — 196. Bílá žena 343 — 197. Kupy 343 — 198. Světlice 343 — 199. Bludný kořínek 344 — 200. Morous a můra 344 — 201. Utopené kouzlo 345 — 202. Rakouš dojel plachtu 345 — 203. Hastrman—kůň 345 — 204. Hastrman 346 — 205. Hastrman vyčkává své oběti 346 — 206. Vlk a muzikant 346 — 207. Ježek 347

## KACANOVY

### 1. Josef Drahoňovský

208. O vodníku 351 — 209. Strašidlo 352 — 210. Světlice 352

### 2. František Procházka

211. Dva bratři dvojníci 352 — 212. Honza a kočí 356



### 3. Františka Procházková

213. Něco o vodníkovi 361 — 214. Poklad na Rotštejně 362 — 215. Jak se chodilo po Řehořích 362

### VRCHY

#### František Kopal

216. Jak se plivník proměnil 365

### VYSKEŘ

#### 1. Anna Lhotáková

217. Nevěřící selka 369 — 218. Vodník 369 — 219. Vyskeř 370 — 220. Pověry lidové 370

#### 2. Karel Prokurát

221. Pohádka—pravda 371 — 222. Strašidlo 371 — 223. Jak se dostal farář s jeptiškou do nebe 371 — 224. Co jsme zažili v kasárnách 372

### SKAŘÍŠOV

#### Marie Janoušková

225. Žena vodníková 377 — 226. Lakomý sedlák 377 — 227. Jak Pán Ježíš putoval světem 378

### HRDOŇOVICE

#### Václav Junek

228. Děti se zlatým řetězem 381 — 229. O dvou bratřích 384 — 230. Josef ve službě 387 — 231. Mlynářova dcera Aninka 391

### DOUBRAVICE (POD HRUBOU SKÁLOU)

#### 1. Antonín Srba

232. Vodník 397 — 233. Zrádné údolí 397 — 234. Co Habásek také dovede! 398 — 235. Svět a boty 398

#### 2. Karel Šafář

236. Mlýnek, brašna a stolek 399 — 237. Pokořená princezna 400 — 238. Panenské vězení 402 — 239. Hastrman na veselce 403 — 240. Hrabě Dэфur a krejčí 403



## ROVENSKO

### 1. Anna Dolanská

241. Nekalý syn 407 — 242. Dvakrát na světě 408

### 2. František Hadinec

243. Vševědoucí, Tenký a Široký 408 — 244. Honzovy osudy 409 — 245. Voják v zakletém zámku 410 — 246. Kovář vysvobodil princeznu 411 — 247. Meluzína 412 — 248. Hanšpigl 413 — 249. Přinesl kantora s knězem v pytli 414 — 250. Tři groše 414 — 251. Císař Josef na vandru 416 — 252. Ještě hloupější 417 — 253. Tonda u zpovědi 418 — 254. U sochaře v dílně 419

### 3. Antonín Hyška

255. Vodník v továrně 420 — 256. Noční vidění 420 — 257. Čarodějné knížky 421

### 4. Čeněk Jon

258. Na Mohelnici 422

### 5. Arnošt Kořínek

259. Vodník ve Vidláku 425 — 260. Jak se zjevil vodník 426 — 261. Vodník utopil čeledína 426 — 262. Vodník zajícem 427 — 263. Rarášek 427 — 264. Černý muž 428 — 265. Ještě černý muž 428 — 266. Učarovaná kráva 429 — 267. Otcův strýc myslivec 430

### 6. Marie Kořínková

268. Pán s koňskými kopyty 432 — 269. Svatý Kryštof sype peníze 432 — 270. Pohřeb čarodějníka 433 — 271. Ustrašený sedlák 433 — 272. Tři věční židé 433

### 7. Josef Kramář

273. Potrestaná přástevnice 434 — 274. Plivník—vodník 434 — 275. Světlonoši 434 — 276. Mléko z pařezu 435 — 277. Jak strašilo u Ruprechtic 435 — 278. Jak strašilo u Poniklé 436 — 279. Chodil po smrti 436

### 8. Čeněk Lamač

280. Agabába 436 — 281. Zakletí švagři 440 — 282. Podivná nevěsta 443 — 283. Turnaje o nevěstu 445 — 284. Jak Honza vysvobodil princeznu 448 — 285. Březka—samořezka 450 — 286. Honza na vandru 454 — 287. Každé slovo lež 458 — 288. Švec a císař Josef 459 — 289. Kázání faráře Ramše 462

### 9. Josef Náhlovský

290. Muž k muži stojí 463



## 10. Čeněk Pítro

291. Rezavá lampa 463 — 292. Franta králem 466 — 293. Jak se bratři sešli v zakletém hradě 470 — 294. Honza na vandru 472 — 295. ? 474 — 296. Císař Josef a vandrovní 476

## 11. Františka Plichtová

297. Švec králem 479 — 298. Matka v hrobě 480 — 299. Žába—hastrman 481 — 300. Honza a svatý Jan 381 — 301. O jednom sedláku 482 — 302. Černý milovník 484 — 303. Jak cikánka hádala 484 — 304. Planeta 484 — 305. Poklad 485 — 306. Žert 485

## 12. Josef Votrubec

307. Diblík 486 — 308. Plivník 486 — 309. Vodník 487 — 310. Propadlý kněz 488 — 311. Přesazoval mezníky 488

## LIŠČÍ KOTCE

### Marie Valentová

312. Vodník 491

## SÝKOŘICE

### František Smíchous

313. Vodník 495 — 314. Čáry dobytku 495

## TATOBITY

### 1. František Král

315. Neznámý rytíř a němá princezna 499

### 2. Kristina Křapková

316. Vodník 500 — 317. Lištička a ježek 500

## DODATKY

### Libuňský jemnostpán

505

### Pelíšek v lidové paměti

Slovíčko úvodní 506 — 1. Pelíšek a rarach 507 — 2. Pelíškův most 508 — 3. Mše 508 — 4. Zmetek 509 — 5. Pelíšek a hastrman 510 — 6. Čerti u muziky 512 — 7. Pták bělíček 513 — 8. Celka, hadí travinka 513 — 9. Kudrnaté jazyky 514 — 10. Skočový kořínek 514 — 11. Šelmy 516 — 12. Medvěd musel orat 516 — 13. Umřel Pelíšek 517



## LIDOVÉ POVÍDKY V POZNÁMKOVÉ ČÁSTI KNIHY

1. Vo Lotarovi 529 — 2. Sirotek v Radhošti *a* 530 — 3. Sirotek v Radhošti *b* 531 —
4. Vo mladym řeznickym 532 — 5. Vo jeskyňkách 532 — 6. Vo loupežníkách 533 —
7. Tambor (variant k č. 114) 533 — 8. Beránek, ubrousek a hůl (variant k č. 117) 534 —
9. Kočička, pejsek a kohoutek (variant k č. 119) 535 — 10. Hastrman (variant k č. 121) 535 —
11. Krvavé vajíčko (variant k č. 122) 536 — 12. Sázka o nos (variant k č. 123) 536 —
13. Rytíř Duhon z Lesohradu (variant k č. 124) 536 — 14. Služba vo tři libry masa 538 —
15. Pohádka bez konce 539 — 16. Jéžiš a Petr 539 — 17. Nahatej na stráži 540 —
18. Beránku, otřes se! (variant k č. 132) 540 — 19. Vo farári (variant k č. 133) 540 —
20. Vo ševcovi, jak šel na ten vandr (variant k č. 135) 542 — 21. Tři zlatý vlasy dědy Vševedy (variant k č. 138) 543 —
22. Starosta Prokorát 546 — 23. Líběj špacírovat do krámu 546 —
24. Král Václav 547 — 25. Ježek (variant k č. 207) 550 — 26. Vyskeř *a* — *c* (varianty k č. 219) 552 —
27. Historky o Antonínu Srbovi *a* — *j* 554 — 28. Píseň Antonína Srby 556 — 29. Historka o Drahoňovském 556 —
30. Jak šafářka zařikávala 557 — 31. Panenské vězení (variant k č. 238) 557 —
32. Vodník v továrně (variant k č. 255) 559 — 33. Noční vidění (variant k č. 256) 560 —
34. Čarodějné knížky (variant k č. 257) 560 — 35. O Arnoštu Kořínkovi 561 —
36. Vodník ve Vidláku (variant k č. 259) 561 — 37. Učarovaná kráva (variant k č. 266) 562 —
38. Otcův strýc myslivec (variant k č. 267) 563 — 39. Ustrašený sedlák (variant k č. 271) 563 —
40. Z místních pověstí *a* — *b* 565 — 41. Honza na vandru (variant k č. 286) 565 —
42. Hostinec Tábůrek 566 — 43. Ten dá řezání 566 — 44. Odměna za strach 566 —
45. Běhavý Drbohlav 567 — 46. Muž k muži stojí *a* — *b* (varianty k č. 290) 568 —
47. Fousatej kluk 570 — 48. Vodník *b* — *d* (varianty k č. 312) 570 —
49. Vodník (variant k č. 313) 572 — 50. Nezdařená krádež 573 — 51. Vo Dračích skalách 573 —
52. O Vrabcovi 573 — 53. Zjevil se nebožtík 574

## POZNÁMKY, DOSLOV A SLOVNÍČEK

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| Srovnávací poznámky k jednotlivým povídkám  | 519 |
| Ediční poznámky                             | 575 |
| U vypravěčů Českého ráje po padesáti letech | 577 |
| Méně známá místní a pomístní jména          | 589 |
| Slovníček                                   | 592 |